

Beslutningerne. Derfor maa jeg mene, at Stiftsbaandsløsning først kan finde Sted efter en vis Tids Forløb, f. Eks. 1 Aar.

Jeg kan ogsaa gaa ind paa, at de nærmere Omstændigheder fastsættes ved kgl. Anordning. Jeg vil dog gøre opmærksom paa, at der for Sognemenighedernes Vedkommende er mange Omstændigheder at tage Hensyn til. For Valgmenighedernes Vedkommende gælder dette ikke saa meget; der kan Forholdene lettere ordnes. Kan Valgmenighederne ikke enes, har et Mindretal Lov til at gaa ud af Valgmenigheden, men saaledes er det jo ikke for Sognemenighedernes Vedkommende. Der er det ikke altid saa let at løse Sognebaand eller komme bort fra de Vanskeligheder, der opstaar. Hvis $\frac{3}{4}$ af en Sognemenighed vedtager Stiftsbaandsløsning, vil det medføre en stor Tvang for den tilbageværende ene Fjerdedel, ikke mindst, hvis denne Fjerdedel har antaget en Andenpræst, som tilkendegiver en helt anden Retning end de $\frac{3}{4}$, eller hvis det sker i en Sognemenighed i en Købstad, hvor der paa Forhaand er flere Præster. Der er adskillige Ting at tage Hensyn til her, men det vil selvfølgelig ogsaa ske ved Udarbejdelsen af den kgl. Anordning.

Jeg tror nu for øvrigt ikke meget paa, at dette Spørgsmaal om Stiftsbaandsløsning har saa stor Forbindelse med de praktiske Forhold, saaledes som Livet vil forme dem. Jeg tror ikke, at Adgangen dertil vil blive brugt ret ofte. Men hvis dette Ændringsforslag bliver vedtaget, maa jeg, som sagt, forbeholde mig en Forhandling om en noget anden Form. Og skulde det ikke blive vedtaget, maa jeg, eftersom der er en saadan Stemning derfor, som der viser sig at være, ligeledes forbeholde mig mellem anden og tredje Behandling at forhandle nærmere med Udvalget om det.

Stengaard-Kirkegaard: Jeg skal kun, saa kort som det er mig muligt, motivere min Stilling til Ændringsforslag Nr. 14 angaaende Stiftsbaandsløsning. Det Ændringsforslag er efter min Opfattelse langtfra tilstrækkeligt. Vel er der efter den Form, det har faaet, Mulighed for, at man ad den Vej kan give en Rørdam et forstaende og beskyttende Tilsyn, og det anerkender jeg fuldt ud; men jeg er paa den anden Side klar over, at der er mange Forhold vedrørende det Spørgsmaal, som slet ikke faar en Afgørelse i Kraft af det Ændringsforslag. Selv om man nu vil tænke som saa: Enkelt-heder vil altid kunne ordnes ved kgl. Anordning, saa tror jeg, at der er visse praktiske Spørgsmaal, som er af en saadan Be-

skaffenhed, at de vil være meget vanskelige at ordne. Jeg tror nemlig, at Forholdet mellem Sogne- og Valgmenigheder angaaende fælles Brug af Kirken og angaaende de fælles Udgifter til Vedligeholdelse af Kirken ændres ikke, fordi det ikke flyttes ved disse Bestemmelser. Det er vist nødvendigt, at de fremdeles bliver hvilende under Sognemenighedens Biskop. Ligeledes mener jeg, at f. Eks. Spørgsmaalet om, hvorvidt en Frimenighedspræst skal have Adgang til en Sognekirke, faar slet ikke sin Løsning igennem det Ændringsforslag, fordi heller ikke Afgørelsen heraf bliver flyttet samtidig med, at en Menighed løser Stiftsbaand til et andet Stift. Dernæst vil jeg tilføje, at hvis Resultatet af denne Bestemmelse skulde blive det, at Sogne- og Valgmenigheder i større Udstrækning vil løse Stiftsbaand, saaledes at f. Eks. en Sogne- eller Valgmenighed ovre i Jylland løser Stiftsbaand til Fyn, og en Menighed paa Fyn løser Stiftsbaand f. Eks. til Aalborg Stift eller fra Fyn til Sjælland og omvendt — hvis Udviklingen kommer til at gaa den Vej, saa maa man forstaa, at vi er inde i en Opløsning af de historisk nogenlunde faste folkekirkelige Forhold, og selv om jeg personlig ikke har noget imod, at Udviklingen kommer til at gaa den Vej derved, at flere og flere indser det urimelige i, at Staten paa saa mange Omraader griber ind overfor Kirken og maaske griber ind paa en Maade, der virker forkvælende og ødelæggende, ønsker jeg alligevel ikke, at den Udvikling skal fremmes eller fremtvinges ved Lovgivningsforanstaltninger. Nu kan man nok sige som saa: Ja, men det er ikke sandsynligt, at Udviklingen saa stærkt gaar i den af mig paapegede Retning. Ja, det kan man tro, naar man dømmer ud fra de gængse Forhold; men det er min Opfattelse, at selve Bispevalgene vil øge Modsætningen mellem de forskellige kirkelige Partier, og hvis vi ved Bispevalg faar Agitation eller Uro, kan det meget let føre til, at adskillige Menigheder griber til at løse Stiftsbaand. Skønt jeg forbeholder mig ved tredje Behandling at udtale mig nærmere om selve Bispevalget, ønsker jeg alligevel her at tilføje, at hvis Bispevalget var en afgjort Sag, saa tror jeg ikke, at man kan modsætte sig et Lovforslag om Stiftsbaandsløsning, saa bliver man nødt til at gaa ind paa den Tanke. Og kommer der Krav derude fra om Stiftsbaandsløsning, tror jeg slet ikke, Lovgivningsmagten i Længden kan modsætte sig saadanne Krav; men jeg ønsker, at man her skal forstaa, at Indførelsen af Bispevalg medfører disse op-